herpy

FRØER

Chapa Bug-eyed Frog

Theloderma bicolor

Theloderma bicolor er en lille, mosgrøn frø fra de fugtige bjergskove i det nordlige Vietnam og det sydlige Kina. Den er fladtrykt og dækket af knudrede vorter, så den næsten forsvinder mellem mos og lav. Arten er nataktiv og skal have et køligt, fugtigt terrarie med en vanddel, fordi den ikke tåler varme. Pasningen svarer til de øvrige mosfrøers, men flere avlstal er lånt fra slægtsfæller.

Familie: Rhacophoridae Tidligere navn: *Rhacophorus leprosus bicolor; Rhacophorus bicolor*

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**4-6 cm** snude-kloak-længde
Levetid	**5-10 år**
Aktiv	**Nat**
Levevis	**Træboende**
Biotop	**Bjergskov og klippeterræn**
Hudgift	**Ingen kendt**
Sværhedsgrad	**Øvet**

PASNING

Min. terrarie	**50 × 30 × 40 cm** L × B × H til 4 voksne dyr
Temperatur, dag	**16-20 °C**
Temperatur, nat	**13-18 °C**
Luftfugtighed	**80-90 %**
Vand	**Vanddel** dybde 5-10 cm
UVB	**Valgfri** Ferguson-zone 1
Kost	**Insekter**
Holdes	**Parvis eller i gruppe**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Udvikling	**Haletudser i vand**
Æglægning	**På blade over vand**
Kønsmoden	**8-10 mdr.**
Æg pr. lægning	**3-25**
Klækning	**9-22 dage**
Larvetid	**75-180 dage** fra klækning til metamorfose
Larvefoder	**Færdigfoder**
Yngelpleje	**Ingen**

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Ikke omfattet**
IUCN	**Ikke truet (LC)**

Arten står ikke på CITES-listerne, så der kræves ingen CITES-papirer. EU-bilaget er ikke aflæst i referencetabellen og angives derfor ikke her. Køb opdrættede dyr, og bed om dokumentation for oprindelsen.

Om arten

Theloderma bicolor er en lille frø i slægten *Theloderma*, som i hobbyen kaldes mosfrøer. Kroppen er fladtrykt, og huden på ryggen er meget ru med store, fremtrædende vorter iblandt purpurrøde knuder. Ryggen og lemmernes overside er lysegrøn til olivengrøn, og lemmerne har tværbånd i mørk oliven og lilla. Fra armhulen og ned langs lårets side er huden sort med uregelmæssige gulgrønne tegninger, mens bugen er glat og mørkebrun med hvide pletter. Hæfteskiverne på fingre og tæer er orangerøde. Artsnavnet *bicolor* betyder tofarvet.

Hunnerne bliver typisk omkring 5 cm fra snude til kloak, og store hunner når 6 cm. Hannerne er mindre, har en indre strubesæk og en gullig til lyserød brunstpude på første finger. Levealderen er ikke dokumenteret for arten; tallet i boksen er lånt fra *Theloderma asperum*, og mosfrøer kan generelt blive mange år i fangenskab.

Giftigt hudsekret er ikke beskrevet, men vask altid hænder før og efter kontakt med en frø eller terrariets vand. Arten egner sig til at kigge på, ikke til at tage op. Den blev beskrevet i 1937 af René Léon Bourret som en underart af *Rhacophorus leprosus* og har senere heddet *Rhacophorus bicolor*.

Udbredelse og levested

Theloderma bicolor er beskrevet fra Sa Pa i Lao Cai-provinsen i det nordvestlige Vietnam. Den lever i bjergskov i 1.400-1.800 meters højde i det nordlige Vietnam, fra Lao Cai sydpå til Quang Tri, og i det centrale og sydøstlige Yunnan i Kina.

Udbredelsen er lille og knyttet til et højland med få egnede levesteder. Bestanden er gået kraftigt tilbage i Vietnam, men er stærkere i Kina. Dyrene i hobbyen stammer fra import fra Vietnam og formeres nu jævnligt i fangenskab; opdrættede dyr er derfor det rigtige valg.

> **Oprindelig udbredelse:** Vietnam og Kina.

LEVESTED

Theloderma bicolor lever i stedsegrøn bjergskov med små til mellemstore træer og i mosklædt regnskov. Den sidder på planter med brede blade tæt på træerne og ved bække og findes også i kalkstenskløfter. Æggene lægges over vandlinjen i vandfyldte hulrum i træer og planter, så haletudserne falder i vandet, når de klækker.

Klimaet i højlandet er køligt og fugtigt med en kølig, lidt tørrere årstid og en varmere regntid. Frøerne holder sig tæt på vand og i fugtige hulrum hele året. Arten er opført som livskraftig (LC), men den blev vurderet som truet frem til 2022. Skovrydning, landbrug og vandkraftværker er de største trusler.

Læs mere: Opdræt af haletudser

Pasning

TERRARIET

Pasningen af *Theloderma bicolor* svarer til slægtsfællerne *Theloderma corticale* og *Theloderma asperum*, men arten skal holdes køligere. Den trives kun i et terrarie, hvor temperaturen kan holdes lav. Et terrarie på 50 × 30 × 40 cm (længde × bredde × højde) er passende til en lille gruppe på fire dyr. Terrariet skal have et fast vandparti og et tæt plantedække.

Indret det som et paludarium: korkrør og korkplader på skrå over vandet, grene, mos og planter som pothos, fredslilje og vandsalat. Korkrør med en indvendig diameter på mindst 7 cm, der står delvis i vandet, bruges både som skjul og til æglægning. En drypvæg af kork eller kunstig klippe, hvor vand løber ned over fladen, efterligner kalkstenskløfterne. Lav en nem vej fra vand til land, så nyforvandlede unger kan komme op. Låget skal holde på fugten, men have ventilation. Nye dyr går i karantæne i seks uger.

Læs mere: Karantæne og hygiejne

TEMPERATUR

Arten er en bjergfrø og tåler ikke varme. Om dagen skal der være 16-20 °C og om natten 13-18 °C, som passer til klimaet i højlandet. Kortvarigt tåler den ned til omkring 10 °C. Over 25 °C er et faresignal, og over 27 °C kan frøerne dø. Kan terrariet ikke holdes under 25 °C om sommeren, er arten ikke egnet.

Mål med et digitalt termometer, og hold terrariet væk fra sydvendte vinduer og varmekilder. Varmelamper hører ikke til. På varme dage hjælper forstøvning med koldt vand, isterninger af osmosevand i vanddelen, en blæser foran terrariet eller et køleelement. Arten har ikke brug for en egentlig vinterhvile.

Læs mere: Vinterhvile og årstider

LUFTFUGTIGHED OG FORSTØVNING

Luftfugtigheden skal være 80-90 %, og aldrig under 60 %. Vanddelen holder en stor del af fugten, så hyppig forstøvning er ikke nødvendig: forstøv to til tre gange om ugen med koldt vand, så ekskrementer skylles af kork og glas ned i vandet, og oftere på varme dage, fordi det også køler. Mos, løv og planter holder bunden fugtig. Luften må ikke stå helt stille, så

ventilationen skal fungere.

Læs mere: Luftfugtighed, forstøvning og ventilation

VAND OG VANDKVALITET

Vanddelen er en fast del af terrariet. Giv 5-10 cm vand med korkplader og korkrør som land og skjul. Brug osmosevand, der er tilsat mineraler til padder, og tilsæt tannin fra blade af *Terminalia catappa*, egeløv eller en tanninholdig vandbehandling, så vandet får en tebrun farve. Strøm og filter er ikke nødvendigt, og vand, der er for rent, kan give øjenproblemer. Skift omkring to tredjedele af vandet hver anden til tredje uge. Druknede foderdyr fjernes ved vandskiftet.

Læs mere: Foderdyr: hold og avl

LYS OG UVB

Arten er nataktiv, så lyset er først og fremmest til planterne. Et lysstofrør på 6.500 K i 12 timer om dagen er nok til planter som pothos og fredslilje. Et svagt UVB-rør til skyggearter (Ferguson-zone 1) er valgfrit, og frøerne skal altid kunne trække sig i skygge. Lyset må ikke varme terrariet op. Et dæmpet rødt natlys eller en månelampe gør det muligt at se frøerne, når de er aktive.

Læs mere: Lys og UVB

FODER

Theloderma bicolor æder levende insekter. Brug fårekyllinger som basis, suppleret med voksmøllarver, dubia-kakerlakker, fluer og soldaterfluelarver. Foderdyrene må højst være lige så lange som afstanden mellem frøens øjne. Pudr foderet med kalk med D3, skiftevis med et multivitamin og af og til A-vitamin.

Fodr lige efter, at lyset er slukket, når frøerne bliver aktive. Læg foderet på korkrør og -plader, eller sæt en lille foderskål, der flyder på vandet, så fårekyllinger ikke drukner. Voksne dyr får fire til seks foderdyr to til tre gange om ugen. Overfodring skal undgås.

Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Theloderma bicolor sidder om dagen skjult mellem planter og i kork og kommer frem, når det bliver mørkt. Dyrene kan holdes i par eller i en lille gruppe på tre til fire, når terrariet har plads og skjul nok. Hannerne kalder om natten med en blød, tudende lyd, som kan høres i et stille hus.

Arten egner sig ikke til at blive håndteret. Skal et dyr flyttes, så brug en lille, fugtig beholder, eller tag det med våde, rene hænder. Hold ikke arten sammen med andre frøarter.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Kønsmodenheden er ikke dokumenteret for arten; tallet i boksen er lånt fra *Theloderma corticale*, hvor dyrene er kønsmodne efter otte til ti måneder. Først da kan kønnet ses. Hunnerne er størst, og hannerne har en gullig til lyserød brunstpude på første finger. Haletudser, der vokser op i varmt vand, bliver næsten kun til hanner; køligt vand giver flere hunner (se Æg og haletudser).

PARRING

Arten formeres jævnligt i fangenskab på samme måde som de øvrige mosfrøer. Hold hanner og hunner sammen, fodr lidt mere end normalt, så de har fedtreserver, og giv mange delvis nedsænkede korkrør. Ugentlige vandskift med køligt vand sætter som regel gang i parringen inden for få dage. Hannen kalder, og parret går i amplexus (hannen griber hunnen bag forbenene). Årstid og hvileperiode i naturen er ikke dokumenteret.

ÆG OG HALETUDSER

Æggene lægges på indersiden af korkrør, der står delvis i vandet, eller på undersiden af plader, der står skråt over vandet, så haletudserne falder i vandet ved klækningen. Antallet af æg pr. lægning er ikke dokumenteret for arten; i slægten lægger de små arter 3-5 æg og de store op til omkring 25. Lad æggene sidde, og hold dem fugtige. Forældrene passer ikke æg eller haletudser.

Flyt haletudserne til en lille beholder med 10 cm af terrariets vand og blade af *Terminalia catappa*, som de også gnaver i. De æder druknede foderdyr og haletudsefoder to gange om ugen; skift halvdelen af vandet hver uge. Hold vandet køligt, 13-16 °C, så der kommer flere hunner.

METAMORFOSE

Klæktiden og larvetiden er ikke dokumenteret for arten; tallene i boksen er lånt fra *Theloderma corticale*, hvor æggene klækker efter 9-22 dage. Forvandlingen tager flere måneder, i køligt vand op til seks-otte måneder.

Når forbenene viser sig, skal vandet sænkes til højst 5 cm, og der skal være en nem vej op på land med kork, rødder eller flydende planter. Ungerne begynder at æde, når de har været på land i omkring en uge.

OPDRÆT AF UNGER

Nyforvandlede unger flyttes til et lille terrarie med 2-5 cm vand, flydende korkplader og et par stiklinger af pothos, men uden korkrør, så de er lette at holde øje med. Temperaturen holdes på 16-20 °C. Første foder er springhaler, bananfluer og de mindste fårekyllinger, fodret hver anden dag og pudret med kalk og vitaminer. Efter nogle måneder kan de flytte til et større terrarie.

Sundhed og typiske fejl

Theloderma bicolor tåler dårligt varme og udsving og er mere sårbar end *Theloderma corticale* og *Theloderma asperum*. De typiske problemer er:

- For høj temperatur. Over 25 °C er et faresignal, og over 27 °C kan være dødeligt. Køl straks.
- For tør luft uden adgang til vand.
- For rent vand, som kan give øjenproblemer.
- Mangel på kalk og vitaminer, især hos hunner og unger. Pudr foderet.
- Chytridsvamp og andre infektioner. Hold nye dyr i karantæne i seks uger.

Søg en dyrlæge med forstand på padder, hvis en frø taber sig, holder op med at æde, får sår, misfarvet hud eller uklare øjne.

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.